

Ordføreren for forslagsstillerne (Henning Philipsen): Herved tillader jeg mig for folketinget at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af offentlige og koncessionerede virksomheders medlemskab af private interesseorganisationer.*

Socialistisk folkeparti har tidligere beskæftiget sig med det rimelige i, at offentlige og koncessionerede virksomheder var og er medlemmer af en privat interesseorganisation. På baggrund af et af Aksel Larsen til ministeren for offentlige arbejder i folketingsåret 1961-62 stillet spørgsmål (Folketingsstidende 1961-62 sp. 4096) tog telefonselskaberne selv initiativet til at udmelde sig af Dansk Arbejdsgiverforening.

Det er konstateret, at adskillige virksomheder, som har samme status som telefonselskaberne, er medlemmer af Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Jern- og Metalindustrien, som er en særdeles betydningsfuld organisation under Dansk Arbejdsgiverforening. I denne forbindelse skal navnlig fremhæves Danske Elektricitetsværkers Arbejdsgiverforenings medlemskab af sidstnævnte organisation (så vidt vides dækkende elværkerne med kun én undtagelse).

Det er socialistisk folkepartis opfattelse, at denne sammenblanding af offentlige og private interesser intet formål tjener i retning af at sikre stabile og rolige arbejdsforhold på virksomhederne. Forholdet er alene begrundet i en misforstået opfattelse af, at kraftværkerne og andre virksomheder af hensyn til forhold i forbindelse med fastsættelse af løn- og arbejdsvilkår bør være medlem af en lønmodtagerne modstående organisation uden hensyn til, at en eventuel konflikt på det private arbejdsmarked er offentlige og koncessionerede virksomheder uvedkommende.

Socialistisk folkeparti ønsker disse tilstande bragt til ophør, således at virksomhederne frit kan indgå overenskomster, hvis rækkevidde ikke skal være bestemt af forholdene på det private arbejdsmarked.

Socialistisk folkeparti ønsker nedsat et hurtigt arbejdende udvalg, hvis kommissorium bør udarbejdes på grundlag af bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til hr. Stæhr Johansen, for at han

som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte det for deres vedkommende anmeldte lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Stæhr Johansen): På det konservative folkepartis vegne vil jeg gerne have lov at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om radiospredning.*

Forslaget tilsigter at skabe større frihed i æteren end under den gamle radiolov af 1959, der hjemler eneret for Danmarks radio på udsendelse af programmer til offentligheden. Denne monopolstilling ønskes afskaffet derved, at der åbnes mulighed for, at kulturministeren og ministeren for offentlige arbejder kan meddele bevilling på radiospredning på kommerciel basis til selskaber og selvejende institutioner.

For at de tekniske muligheder for private sendere ikke skal forskertses, foreslås det, at Danmarks radio kun må drive én tv-station, og at et af radioens landsdækkende programmer reserveres for privat radiospredning.

De tekniske senderfaciliteter skal bevares under trafikministerens myndighedsområde. Det er jo det mest praktiske.

Radiomonopolet har nu rådet i snart 50 år fra de første forsøg i radioens barndom. Efter min opfattelse har der væsentligt været to grunde dertil. For det første har de tekniske muligheder været begrænsede, og for det andet har ordningen med offentlig kontrol gennem radiatorådet med al radiospredning været ønsket af et flertal i folketinget. Nu ved vi fra radiokommissionens betænkning en del mere om situationen omkring radio og tv, og det er derfor aktuelt at genoptage debatten om statsmonopolet.

Vi ved, at det er teknisk muligt at etablere flere landsdækkende tv-programmer, og vi ved, at der hos seerne er et ønske om mere at vælge imellem.

Vi kender nogenlunde omkostningerne ved oprettelsen af et tv-2 og må erkende, at disse udgifter må prioriteres sammen med andre udgifter, hvorfor der kan gå endnu nogen tid, inden tv-2 bliver en realitet. Derimod kan et landsdækkende privat radioprogram hurtigt sættes i gang ved overflytning af de fornødne kanaler fra Danmarks radio. Lad mig i denne forbindelse pege på, at lytterundersøgelserne

[Støhr Jchansen.]

viser, at program 2 har et overordentlig beskeden lyttartal. Herved lettes jo også Danmarks radios budget. Dette er som bekendt noget betrængt, og der er næppe realistisk mulighed for at hæve licenserne ved siden af den skattebyrde, befolkningen bærer.

Derfor bør et tv-2 eller et nyt radioprogram være gratis for modtagerne, og dette kan opnås gennem reklamefinansiering. Næsten alle lande uden for Skandinavien har reklame-tv, og erfaringerne synes at bekræfte vor opfattelse af, at denne finansieringsform virker til tilfredshed såvel for forbrugerne som for erhvervslivet. Også i de skandinaviske lande viser opinionsundersøgelser blandt seerne flertal for reklame-tv, og for erhvervslivet bliver der tale om et vigtigt medium til hurtigt at sprede kendskab til varerne. Reklame-tv kommer, hvad enten vi ønsker det eller ej. Vi har det allerede fra Tyskland, i Sverige går udviklingen i den retning, og om nogle år vil danske seere formentlig kunne se de store landes udsendelser over satellitter. Det er derfor langt bedre selv at indføre reklamer i radio og tv med vor egen reklamekodeks, med et pausereklamesystem, der ikke bryder ind i udsendelser, og med forbud mod sponsorprogrammer.

Med sådanne koncessionsbetingelser bør også betænkelighederne i henseende til den offentlige kontrol være mindre, og de bør ganske kunne bortvejres, når der endvidere stilles krav til en privat sender om alsidighed i programvalget, berigtigelsespligt og en bestyrelse, der er politisk neutral.

Jeg kunne forestille mig, at koncessionen bliver givet til pressen, eventuelt i samarbejde med oplysningsforbundene.

Det er også vigtigt, at der er berigtigelsespligt, nøje ansvarsplacering og pligt til at arkivere udsendte meninger, så forvoldt skade kan gøres god igen. Her synes jeg, der har været tilfælde, hvor Danmarks radio har holdt sig noget tilbage. Det er mit håb, at der under debatten om det foreliggende lovforslag kan findes helt tilfredsstillende løsninger på disse vigtige problemer.

Vi tror, at konkurrencen fra en alsidig og positiv privat sender vil stimulere også Danmarks radio, og vi mener, at der kun ad

denne vej skabes de rette valgmuligheder for lyttere og seere landet over. Vi vil beskytte dansk presse mod tab, som erfaringsmæssigt kan komme i en overgangsperiode, men som derefter opvejes af opfølgingsannoncer.

For så vidt angår lovforslagets virkninger i Grønland, må en nærmere drøftelse finde sted i udvalget, så monopolet også ophæves i Grønland.

Med disse ord, og idet jeg henviser til bemærkningerne, skal jeg anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af tinglysningsloven.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 24) findes i tidenden sp. 776, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 267).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om skoleskibsafgift.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 22) findes i tidenden sp. 637, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 265).